

TREBALL FINAL DE GRAU EN MESTRE/A D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

TÍTOL:

Lesbianisme a través de l'àlbum *Titiritesa* de Xerardo Quintiá

Nom de l'alumna: Carolina García Martínez

Nom de la tutora de TFG: Consol Aguilar Ródenas

Àrea de coneixement: Departament de Pedagogia i Didàctica de les Ciències Socials,
Llengua i Literatura.

Curs acadèmic: 2017/2018

AGRAÏMENTS

Vull agrair a la meua tutora Consol Aguilar Ródenas per l'ajuda, la paciència, l'atenció i els consells durant l'elaboració d'aquest TFG. També, per donar-me l'oportunitat de descobrir la LIJ com un vehicle de transformació dintre de l'escola. A més, agrair al meu company i les meues companyes per compartir el seu temps i la seua experiència durant tot aquest temps. Per últim, esmentar la meua família que m'ha donat suport en tot moment, animant-me a seguir endavant durant tota la meua formació acadèmica.

ÍNDIX

1. Justificació personal del tema: un relat de vida	1
2. Objectius TFG	2
3. Conceptes clau.....	3
4. Necessitat formació de LIJ en la formació inicial de mestres. Criteris per seleccionar LIJ de qualitat estètica i literària	3
5. L'àlbum en la LIJ	5
6. Per què he triat aquest llibre per a treballar a 4t curs en Primària.....	6
6.1. <i>Titiritesa</i> . Sinopsi.....	6
6.2. Autoria	7
7. Anàlisi de les il·lustracions i del text de l'àlbum <i>Titiritesa</i>	7
8. Pràctica professionalitzadora a l'escola.....	8
8.1. Abans d'anar, què fer?	8
8.2. A l'escola: Contacontes	9
9. Transformació des del TFG com a mestra.....	11
10. Bibliografia i webgrafia.....	12
11. Annex.....	15
11.1. Anàlisi àlbum	15

1. Justificació personal del tema: un **relat de vida**.

Començaré parlant de la importància del context familiar i escolar en el desenvolupament personal i social d'un xiquet o xiqueta. En el meu cas vaig nàixer a una família tradicional, amb un pare militar i una mare mestressa de casa, la totalitat de la meua l'escolaritat fins a arribar a la universitat va ser a centres religiosos i els meus companys provinents de famílies espanyoles i amb estructures familiars tradicionals. Els valors transmesos a casa meua van ser el respecte, la responsabilitat, la gratitud, etc., els mateixos que vaig viure en el context escolar, molt familiar i amb un tracte personal i individualitzat. Ara han passat els anys i he passat per la universitat, una etapa on descobreixes persones noves provinents de pobles, ciutats, famílies, contextos diferents i amb pensaments, opinions i personalitats molt amplies. La unió de tots aquests factors i elements ajuden a conformar la personalitat d'un mateix, i en mi han creat una persona amb sensibilitat, interessos i inquietuds, per conèixer el món que m'envolta, és a dir, la societat en què visc.

És de veres que, si tinc en compte l'entorn on vaig créixer és possible que siga una desconeguda de tot allò que siga diferent del que és tradicional, però és clar que des de ben menuda m'he interessat per saber, per obtenir respostes a aquelles preguntes que em feia, tot allò que m'envoltava era susceptible de ser qüestionat.

Ara, quan ja sóc adulta i una futura mestra compromesa amb el que significa aquesta professió i el poder que té per transformar la societat en què vivim, sóc conscient de la necessitat de transformar l'escola en un espai on els alumnes es desenvolupen com a persones crítiques i amb pensaments propis. El Nobel de Literatura, Mario Vargas Llosa, defén que "La literatura no es nunca solo un entretenimiento. Es un quehacer humano que tiene que ver con una manera de ser que es indispensable para tener sociedades realmente libres, que mediante una acción pacífica los ciudadanos puedan criticar y cambiar". Per aquesta raó, l'ús de la LIJ és una oportunitat per transformar la societat des d'una perspectiva lúdica i divertida.

Per a l'elaboració d'aquest TFG, i fent ús de la LIJ, aprofundiré en la perspectiva de gènere i més concretament en el lesbianisme mitjançant l'àlbum *Titiritesa* de Xerardo Quintiá. Aquest, apropa als lectors i lectores infantils a una realitat actual, és a dir, a una societat amb gran varietat d'estructures familiars que és necessari incloure i conèixer dintre de les aules per evitar, com assenyala Aguilar (2017:10), que "La diversidad sexual siga siendo un tabú escolar."

2. Objectius TFG

Aquest TFG presenta els objectius següents:

- Vincular la teoria, la pràctica i la professionalització en un mateix procés per evitar la fragmentació del coneixement.
- Aprofundir en la LIJ com a futura mestra, per tenir un criteri fonamentat per poder seleccionar llibres amb qualitat estètica i literària.
- Aprofundir en un format complex literari com és l'àlbum, on interactuen el text i la il·lustració per a la construcció del sentit del text.
- Implementar el contingut del TFG en 4t curs d'Educació Primària.
- Desenvolupar en el TFG el contingut de LIJ present en l'assignatura Didàctica de la Llengua i la Literatura Catalana (DLL) treballat en el currículum de la titulació de Mestre/a d'Educació Primària.
- Implementar la normativa vigent lligada a la diversitat sexual.

La normativa és la següent:

- Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de protecció integral contra la Violència de Gènere. (Art. 7. Formació inicial i permanent del professorat)

URL: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-21760>

- Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per la igualtat efectiva de dones i homes. (Art. 25 i 24)

URL: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-6115>

- Llei 9/2003, de 2 d'abril, de la Generalitat, per a la Igualtat entre Dones i Homes (Art. 5 i 8)

URL: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2003-9334>

- Llei 8/2017, de 7 d'abril, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana.

URL: https://www.dogv.gva.es/datos/2017/04/11/pdf/2017_3089.pdf

- DECRET 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.

URL: http://www.dogv.gva.es/datos/2014/07/07/pdf/2014_6347.pdf

- DECRET 88/2017, de 7 de juliol, del Consell, pel qual es modifica el Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.

URL: https://www.dogv.gva.es/datos/2017/07/14/pdf/2017_6394.pdf

- Instrucció del 15 de desembre de 2016, del director general de Política Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat.

URL: https://www.dogv.gva.es/datos/2016/12/27/pdf/2016_10425.pdf

3. Conceptes clau

Formació inicial de mestres, ciutadania, democràcia i drets humans, diversitat LGTBIQ+, Literatura Infantil i Juvenil (LIJ), competència literària, àlbum, il·lustració.

4. Necessitat formació de LIJ en la formació inicial de mestres. Criteris per seleccionar LIJ de qualitat estètica i literària.

Des dels centres de formació, és a dir, des de les universitats és necessari que l'estudiantat adquirim una formació inicial per fer ús de la LIJ de forma adequada i adaptada a les necessitats educatives i personals del nostre alumnat, per ser capaços de seleccionar LIJ de qualitat estètica i literària. Mitjançant aquests aprenentatges serà possible plantejar-nos quin tipus d'enfocament de Literatura, en el treball de formació lectora com en el treball de formació de la competència literària, volem ensenyar als nostres alumnes, quins temes creiem que els aportaran valors i competències socials, comunicatives, afectives, personals, etc., que els serviran no sols en la infantesa i l'adolescència, sinó per a tota la seua vida.

És necessari que el futur professorat adquirim un sentit crític i estratègies per a la selecció de la literatura infantil i juvenil, per poder analitzar tots els elements que intervenen en un producte com és l'àlbum amb gran quantitat de missatges, a la portada, al text, a les il·lustracions, la contraportada.

Si prenem atenció a què la legislació d'aplicació obligatòria no s'implementa majoritàriament en formació inicial de mestres en referència al gènere a la Universitat, és clar. Per aquesta raó, crec necessària una transformació des d'aquest òrgan formatiu per millorar les habilitats educatives dels futurs mestres en aquest àmbit. Aconseguir una implicació més pràctica de totes aquelles teories apreses és la solució per millorar el nostre sistema educatiu, que en definitiva és el motor per avançar en aquesta societat estancada en pensaments i estereotips d'èpoques passades.

Per seleccionar LIJ de qualitat, tant estètica com literària cal tenir en compte el procés que es produeix en el moment de la lectura entre el lector-a, el text i el context, on el mateix lector-a construeix la seua pròpia interpretació del sentit del text a partir de les seues experiències prèvies. Per tant, és necessari establir una relació entre l'aprenentatge i l'entorn de l'alumnat. A més, fer una avaluació tenint en compte el lèxic, les intencions de text, de l'autor-a, etc.

Seguint M. Badia i C. Lladó (2013-2014: 21-29) cal seleccionar a partir d'una sèrie de criteris presents a l'hora d'analitzar un àlbum. Aquests són els següents: Format, paratextos, il·lustració, tipografia, text, relació imatge-text, narrador, tractament del temps, tipus de final, personatges, temàtica. Tots aquests, responen a les necessitats, interessos i gustos dels xiquets i xiquetes, és a dir, dels lectors i lectores potencials.

A més, cal transformar l'imaginari literari de l'alumne, és a dir, actualment els xiquets i les xiquetes parteixen de les pel·lícules *Disney* i no dels clàssics per a la formació d'identitats. Aquest fet comporta una problemàtica, ja que els alumnes adquireixen els models que ja han sigut donats i resulta complicada la tasca de canvi de significat social.

Per aquesta raó, és necessari aprofundir en l'anàlisi de tots aquells productes literaris que es treballen a l'àmbit escolar. Des de la proposta de lectures lligades a la biblioteca d'aula, de l'escola i del Pla Lector del centre, fins a dissenyar i implementar materials de formació lectora i de competència literària, és rellevant per a proporcionar una "competència crítica per seleccionar, interpretar i transmetre la informació adequada" (Aguilar, 2001:86) i evitar la manipulació. I, "preparar persones actives, solidàries i democràtiques per tal que puguen fer front al tipus de societat actual" (Aguilar, 2001: 86), que siguin capaces de seleccionar la informació que els interessa.

Perquè com diu Paulo Freire "Cuanto más critico es un grupo humano, tanto más democrático y permeable es."

5. L'àlbum en la LIJ

Què és un àlbum? L'àlbum per a mi, fins ara, havia estat un producte literari desconegut. Va ser a l'assignatura de Didàctica de la Llengua i la Literatura Catalana on vaig començar a descobrir aquest gènere tan difícil de descriure, però amb tantes possibilitats en l'àmbit educatiu i social. Per tant, l'interés per aprofundir en aquest tema em porta a realitzar una investigació més exhaustiva, per ampliar la meua experiència com a futura docent. Seguint Román Belmonte (2016) “podríamos definirlo como artefacto u objeto cultural concebido en inicio con aspecto de libro de pequeña extensión dirigido al público infantil, que contiene un discurso eminentemente poético creado con lenguajes y técnicas artísticas variadas que dependen de la intencionalidad de los contenidos a transmitir”. “en los últimos años su aspecto físico y los soportes han empezado a cambiar y ya no solo se ofrece a niños, sino también a todo tipo de público”.

A més, des d'una perspectiva psicològica, seguint Fajardo (2014: 57): “La lectura de un libro-álbum produce muchos beneficios en el desarrollo cognitivo durante la infancia debido a exigir la participación activa de los lectores”. És a dir, la participació del xiquet o xiqueta en la lectura el fa actor principal de la història, realitzant una relació entre aquelles coses que els passen als personatges i a ell mateix. D'aquesta manera la LIJ es converteix en un mirall on mirar-se i poder identificar els sentiments, les sensacions i els problemes que pot tenir qualsevol nen. Com diu Olivé (2011:1) l'àlbum il·lustrat és “com una eina educativa sintètica que comparteix moltes de les aportacions que diverses disciplines del coneixement humà —pedagogia, psicologia, sociologia i literatura— han fet sobre la importància de la literatura infantil en el desenvolupament individual del lector novell.”

També, l'àlbum és un llibre on text i imatge interactuen per donar sentit al missatge. Per aquesta raó, seguint Diaz-Plaja, citat per Agut (2015: 15) “el llibre àlbum és una bona eina per iniciar-se en el món de la lectura i la literatura, però també en el món icònic i simbòlic de les il·lustracions; doncs, mirar imatges és també llegir”.

En general, l'àlbum es pot considerar com un vehicle per saber, descobrir, investigar, imaginar, entendre el món que ens rodeja i, pot ser, el nostre propi, ja que com he dit abans la visualització d'il·lustracions ens pot fer comprendre aquelles coses que sentim.

6. Per què he triat aquest llibre per a treballar a 4t curs en Primària.

En l'actualitat, dintre de l'escola hi ha tabús en referència a la diversitat sexual, més concretament envers l'homosexualitat. L'àlbum seleccionat per a l'elaboració d'aquest TFG és *Titiritesa*, escrit per Xerardo Quintiá, il·lustrat per Maurizio A.C. Quarello i publicat per l'editorial OQO, reflecteix una realitat actual, la relació sentimental entre dues dones, en la relació entre dues princeses. És evident, la visibilitat d'aquestes relacions a través de les xarxes socials, amb *influencers* com Dulceida, una xica homosexual que mostra la seua vida en *Youtube*, *Instagram*, etc., amb gran quantitat de seguidors. Aquest fet demostra la necessitat d'incloure aquestes realitats en el context escolar, base del desenvolupament social i personal dels xiquets i xiquetes, en consonància amb el context dels alumnes. Com evidència Agut (2015: 16):

“A grans trets, és evident que la LIJ ha d'oferir una gran varietat de temes i models de personatges, actituds i principis ètics i morals per tal de reflectir la nostra societat actual: el context sociocultural en què vivim en aquest moment i no un altre que ja s'ha quedat enrere. Per tant, la LIJ també ha de mostrar als lectors i lectores la realitat que ens envolta cada dia”.

Però, també és necessari fer un canvi en els estereotips establerts a partir dels contes clàssics. Des de l'àlbum *Titiritesa* canviar els rols dels personatges tradicionals i actualitzar-los, aconseguint un apropament cap al públic lector, més actualitzat. A més l'objectiu és a través de l'anàlisi del text i les il·lustracions treballar el gènere i la diversitat LBTGIQ+. Considere una oportunitat l'ús d'aquest àlbum als centres educatius per apropar el gènere i les identitats al públic infantil de forma natural i sensibilitzadora cap a aquesta realitat.

6.1. *Titiritesa*. Sinopsi

L'àlbum *Titiritesa* narra la història d'amor entre dues princeses. La primera d'aquestes, anomenada Titiritesa viu amb el seu pare el rei Tartufo i la seua mare la reina Mandolina al regne de Anteayer.. Mandolina somia en casar la seua filla amb un príncep i que aquesta siga refinada seguint l'educació tradicional i convencional, mentre Tartufo no es preocupa per l'educació de la seua filla, sinó per la seua felicitat. Un dia Titiritesa, farta d'escoltar les paraules de la seua mare, i en recerca de la seua pròpia identitat, va decidir fugir del regne i en arribar a la frontera va trobar el que seria el seu company d'aventures, un ase blau a qui li va donar el nom de Bufaldino. Una vegada allí, van iniciar el camí fins a arribar a un nou regne en què trobarien al seu rei, amb el nom de Godofredo, que plorava pel segrest de la seua filla Wendolina a mans del monstre Zamosiete Deunbocado que vivia a una cova i s'alimentava de xiquets. Per l'esperit aventurer de la princesa Titiritesa, va decidir anar a buscar a Wendolina junt amb el seu amic. Quan van trobar el monstre van fer un tracte amb ell per tornar a casa amb la princesa i aquest va accedir. D'aquesta forma tots junts van tornar al

regne de Pasadomañana, però de camí es van perdre i van haver de passar la nit caient en somnis difícils de creure. Després de tanta aventura les dues princeses es van enamorar i van caure en un somni que no s'acabaria mai. En tornar al regne, es va celebrar la boda amb el desmai, set vegades repetit, de la reina Mandolina que no podria creure com la seua filla es casava amb una altra princesa.

Titiritesa és un àlbum interessant i enriquidor per educar els xiquets i les xiquetes, un àlbum amb qualitat estètica i literària que els dóna l'oportunitat de conèixer l'homosexualitat femenina, tractant amb naturalitat els sentiments d'afectivitat.

6.2. Autoria

Xerardo Quintiá (nascut en 1970 en Friol, Lugo) és l'autor de l'àlbum *Titiritesa*. Va créixer al seu poble natal fins a l'any 1984 quan es va traslladar a Lugo per estudiar el batxillerat i on es va iniciar en la Literatura. Cap a l'any 1988 va publicar els seus primers treballs a la secció cultural "Tabla redonda" del periòdic "El progreso", a més de col·laboracions en diferents revistes com "Dorna", "Xistral" i "Entremuros". Quant a les seues produccions artístiques destaca la narrativa, la poesia i la Literatura Infantil i Juvenil amb obres com *A verdede deira historia do burro Feldespato* (2003), *Ke-Tumba Ke-Tamba* (2006) o *Titiritesa* (2007). Aquest treball ha sigut guardonat en diferents ocasions amb el Premi Fermín Bouza Brey l'any 2005, per *Poesía en ruta* (2007); Premi Fiz Vergara Vilariño l'any 2011 per *Fornelos & Fornelos, primeira fundación* (2011) i Premi Eusebio Lorenzo Baleirón l'any 2015, per *Fornelos & Fornelos, segunda fundación* (2016), totes aquestes obres de poesia.

D'altra banda, l'il·lustrador **Maurizio A. C. Quarello** (nascut en 1974 en Torí, Itàlia) va estudiar disseny gràfic, arquitectura i il·lustració a la seua ciutat natal i l'any 2004 va iniciar la seua carrera professional com a il·lustrador. El seu primer llibre il·lustrat *Babau cerca casa* va ser guardonat amb el *Primo Voto* com el millor llibre il·lustrat de l'any. Des d'aleshores ha publicat al voltant de 40 llibres, en 21 països.

7. Anàlisi de les il·lustracions i del text de l'àlbum *Titiritesa*.

Per raó d'espai l'anàlisi es troba a l'annex.

Ara, fent un resum de l'anàlisi del text i de les il·lustracions de l'àlbum cal dir que aquest conté gran qualitat estètica i literària per diverses raons. El text, conte gran quantitat de vocabulari simbòlic, és a dir, mitjançant l'ús de paraules emprats en els contes clàssics de princeses és possible aconseguir

un significat nou, una transformació. A més, junt amb les il·lustracions donen el sentit global al text. Aquestes, juguen amb els colors, els moviments, els ritmes dels paisatges, però també amb els cossos, els rostres, els vestuaris dels personatges. En definitiva, aquest àlbum és pur simbolisme, tot element que el compon té un significat, una intenció per al lector, donant així l'oportunitat d'extraure idees, opinions, reflexions, nous plantejaments, en definitiva és un llibre viu.

8. Pràctica professionalitzadora a l'escola.

8.1. Abans d'anar, què fer?

Abans de realitzar la pràctica d'aquest TFG a l'escola és necessari triar un àlbum, com a objecte d'anàlisi del text i les il·lustracions, seleccionat per la seua qualitat estètica i literària. Així com treballar sobre el tema seleccionat i tota la fonamentació teòrica recollida en aquest TFG.

Per aquesta raó, és necessari realitzar una anàlisi exhaustiva del contingut de l'àlbum, des de text a la imatge i la intertextualitat, per tal d'oferir a l'alumnat una visió completa del contingut d'aquest.

L'àlbum elegit ha sigut *Titiritesa* de l'autor Xerardo Quintiá, ja que la meua intenció era donar visibilitat i sensibilitzar sobre els temes tabús que hi existeixen a la societat, ja que és important treballar l'homosexualitat des de la naturalitat. (Aguilar, 2017,p. 9)

A més, abans d'anar a l'escola és necessari plantejar la practica, l'animació lectora, una part complexa com contar una història. Aquesta part comporta el disseny del contacontes com a part professionalitzadora d'aquest TFG.

El primer pas per a la posada en pràctica va ser la visualització d'un **contacontes** sobre el mateix àlbum que es va realitzar al CEIP Paulo Orosio de Sevilla amb l'objectiu de recollir idees. El resultat va estar en la necessitat d'incloure vocabulari que fos familiar per als alumnes, introduir l'expressió corporal dintre de l'actuació i mostrar il·lustracions del llibre per aprofundir en la idea que es volia transmetre.

Una vegada vaig tenir les premisses vaig procedir a l'assaig del **contacontes** amb la seua gravació per visualitzar-lo i millorar aquells aspectes que considerava necessari i importants per a aconseguir una millor comprensió per part dels alumnes.

8.2. A l'escola: **Contacontes**

Després de l'elaboració del TFG i l'obtenció de tots els coneixements teòrics és el moment de posar-ho en pràctica a un centre educatiu. El centre on he portat a terme aquesta part pràctica és el CEIP Don José Alba situat a la població de La Vilavella, concretament, en l'aula de quart curs d'Educació Primària amb xiquets i xiquetes amb edats compreses entre 9 i 10 anys.

Abans d'iniciar la pràctica, era el moment de reflexionar sobre quin tipus metodologia seria la més adequada per a treballar l'àlbum en el curs seleccionat. Després de fer memòria sobre totes les accions d'animació lectora estudiades a l'assignatura DLL, vaig triar el **contacontes**. Aquesta acció educativa em donava l'oportunitat d'expressar-me de forma lliure i d'aquesta manera aconseguir la implicació i atenció dels xiquets i xiquetes de la classe. Com assenyala Tejerina (2005): "El juego dramático, integrador de todos los recursos expresivos, medio globalizador de la expresión corporal, lingüística, plástica y musical, es uno de los caminos más atractivos e inéditos de la Literatura Infantil."

Abans de la sessió és necessari planificar els recursos que s'empraran. En primer lloc, una aula on desenvolupar la meua tasca, amb un ambient agradable, tranquil i en què tots puguen visualitzar l'actuació. En segon llocs els recursos materials, el llibre físic, una càmera de vídeo per enregistrar el **contacontes** i un trípode.

Després de tots aquests passos, era el moment d'iniciar la pràctica a l'aula. Donat que ja coneixia en profunditat l'àlbum, després de l'anàlisi del text i de les il·lustracions, vaig decidir implementar la part, per mi, més complexa, contar als xiquets i xiquetes una història. Aleshores vaig treballar l'animació lectora. En la meua proposta vull deixar clar i remarcar que, posteriorment, si estiguera a la meua classe treballaria des de la biblioteca d'aula i des del debat de l'alumnat per fomentar la creació intersubjectiva del sentit del text, la formació de la competència literària.

A continuació es desenvolupen diverses accions per al futur. Tertúlia literària d'un llibre amb un debat posterior, visualització de contacontes, així com, la relació amb altres contes de princeses actives. A més, establir relacions amb altres llibres de temàtica LBTBIQ+ que parlen de lesbianisme, com per exemple *Amb Tango som tres* de Justin Richardson i Peter Parnell (2006).

A l'inici del contacontes els vaig presentar la portada i el títol de l'àlbum. A continuació, quan tots vam estar preparats vaig començar la història, junta la veu i la visualització de les il·lustracions els alumnes van començar a construir el sentit de l'àlbum. Durant aquest, va haver-hi moments per realitzar reflexions i comentaris. Alguns d'ells van aportar l'existència de relacions entre persones del mateix gènere i la necessitat de respectar-les, ja que tots tenim dret a triar a la persona que

volem sense ser jutjats. A més, els van sorgir dubtes quan a la temporalitat del llibre, assabentant-se de la sensació d'un ritme més lent en aquelles parts on es mostra els sentiments de les princeses. També, es va posar a l'abast dels alumnes el llibre físic per visualitzar les il·lustracions i donar suport a l'escoltat, ja que molts d'ells van sentir curiositat sobre algunes imatges i els seus detalls, molt presents en aquest àlbum. A més, remarcar l'actitud de part de l'alumnat que enfront de la relació plantejada entre les dues princeses van reaccionar amb rialles, pot ser per la manca de referents en el seu context social i personal. Encara que alguns companys i companyes reflexionen sobre aquestes reaccions i argumenten amb la llibertat d'expressió i el respecte.

Com a conclusió, i després de realitzar una reflexió considere necessària una formació sobre LIJ urgent i una implementació dintre de les aules de forma immediata, ja que als centres es poden desenvolupar situacions conflictives entre l'alumnat per les diferents identitats sexuals. Com recull Pichardo, citat per Aguilar (2017:13): "El informe «Abrazar la diversidad. Propuestas para una educación libre de acoso homofóbico y transfóbico» muestra que: «Según el Instituto de la Juventud, tres de cada cuatro jóvenes entre 15 y 29 años han sido testigos de agresiones homófobas en sus centros educativos en forma de rumores, insultos y burlar y un 6,4% ha presenciada palizas contra lesbianas, gays, bisexuales o trans (INJUVE, 2011). Según el mismo estudio, alrededor del 20% de los jóvenes manifiesta un nítido rechazo a la diversidad sexual. [...]»". Per tant, com argumenta Adricain, citat per Aguilar (2017: 14): "[...] mientras más obres den cabida con seriedad, imaginación y rigor literario a la problemática de la diversidad sexual, más referentes tendrán los lectores para entender una realidad que afecta, de una u otra manera, la vida de todos y que no puede ocultarse".

Font pròpia de l'experiència a l'aula.

9. Transformació des del TFG com a mestra.

Al llarg de l'elaboració d'aquest TFG he pogut definir el model de mestra que voldria ser, compromesa amb la ciutadania, és a dir, amb el tipus de societat que desitge.

No solament em trobe en un moment de conscienciació social sobre les diferents identitats de gènere que conviuen en un mateix espai i que han de tenir visibilitat, sinó també tots els temes treballats als seminaris durant l'elaboració del TFG. Aquests moments han resultat una oportunitat per descobrir el poder de la LIJ per aconseguir una transformació social, una millora dintre de les aules que serà reflectit en la societat. He pogut ser conscient de les oportunitats que té la LIJ per a treballar temes relacionats amb el món actual i d'aquesta manera usar-la com una eina educativa democràtica per educar persones lliures i crítiques amb el món que els envolta.

Consegüentment, la meua visió sobre la LIJ ha canviat i ara sóc conscient de la necessitat d'una formació inicial de qualitat per fer un ús adequat i adaptat als alumnes, analitzant tots els aspectes relacionats amb l'educació. Com assenyala Aguilar (2017:7):

“[...]cuestionando cómo sexualiza el sistema escolar, desde la LIJ, y cómo se naturaliza el imaginario literario de LIJ, para abordar los estereotipos que generan desigualdad y, así, poderlos combatir, desde el compromiso, desde acciones educativas afectivas, ligadas a la inclusión de la diversidad sexual, a la defensa de los derechos humanos y a la formación de una ciudadanía crítica”

A més, fent referència a tot el treball realitzat per donar forma aquest TFG, he de dir que ha resultat interessat i enriquidor. Des de les preguntes plantejades als seminaris, com he dit abans, el debat generat entre els companys, la investigació i recerca d'informació a les fonts originals i la posterior redacció i citació tenint en compte les normes APA, he aconseguit agrupar totes les modalitats establertes al Document de Treball de Final de Grau per a la titulació de Mestre/a d'Educació Primària: modalitat teòrica, experimental i professionalitzador, per evitar així la fragmentació del coneixement. També, esmentar l'enriquiment personal i acadèmic durant els seminaris/taula rodona amb el meu company, les meues companyes i la meua tutora, Consol Aguilar amb un total de 12 hores de treball i formació.

Com a conclusió, proposar un canvi d'actitud des de tots els òrgans educatius, des de la redacció dels documents que estableixen les bases en matèria educativa, fins als mestres dintre de les aules, per afavorir un vincle entre la lectura i la realitat. Seguint Freire, citat per Aguilar (2017:12):

“La lectura de la palabra nos lleva a la lectura de la realidad, a la emancipación comunicativa.”

10. Bibliografia i webgrafia.

Aguilar, Consol. (2017) "LIJ y diversidad sexual LGTBI en la formación de maestros." *CLIJ*, 6-18.

URL: <http://repositori.uji.es/xmlui/handle/10234/167203>

Aguilar, Consol. (2001) "Didáctica del català i pedagogia crítica" *Publicacions de la Universitat Jaume I*. 328

URL:

https://books.google.es/books?id=BgmAbKg9_ckC&pg=PT324&dq=Did%C3%A0ctica+del+catal%C3%A0+i+pedagogia+cr%C3%ADtica&hl=ca&sa=X&ved=0ahUKEwiXkoXHv6vbAhXMKMAKHfXiCYcQ6AEIKTAA#v=onepage&q=Did%C3%A0ctica%20del%20catal%C3%A0%20i%20pedagogia%20cr%C3%ADtica&f=false

Agut, Ariadna. (2015). "De la lectura de la LIJ a la lectura de la realitat." *Repositori Universitat Jaume I*.

URL:

http://repositori.uji.es/xmlui/bitstream/handle/10234/161979/TFG_2016_AgutContrerasAriadna.pdf

Badia, Mónica., Lladó, Cecília. (2013-2014). Els àlbums i els llibres il·lustrats: una descoberta, diverses veus. *Seminari "El gust per la lectura"*

URL: http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0061/8a244715-1333-4a23-adcc-735622e229f8/albums_illustrat.pdf

Belmonte, Román. (2016). "Libro-álbum: 16 preguntas con respuesta." *Donde Viven Los Monstruos: LIJ*

URL: <http://romanba1.blogspot.com/2016/10/libro-album-16-preguntas-con-respuesta.html>

Díaz-Plaja, Ana. (2002). "Leer palabras, leer imágenes. Arte para leer". *La seducción de la lectura en edades tempranas*. MEC, 219-252.

URL: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=809725>

EFE. (7 de novembre de 2016) "Vargas Llosa destaca el paper de la literatura en favor de una Sociedad libre". Agencia EFE.

URL: <https://www.efe.com/efe/espana/cultura/vargas-llosa-destaca-el-papel-de-la-literatura-en-favor-una-sociedad-libre/10005-3089762>

Fajardo, Delia. María. (2014). "El potencial didáctico del libro-álbum para la educación literaria-intercultural". *Educar em Revista*, (52).

URL: <http://www.scielo.br/pdf/er/n52/04.pdf>

Fiore, Bárbara. (2018) [Biografía Maurizio A. C. Quarello. Il·lustrador]

URL: https://www.barbarafioreeditora.com/editorial/maurizio_a.c._quarello

Olivé, M. Dolors. (2011). "L'álbum il·lustrat com a eina educativa per al desenvolupament lector i emocional dels lectors novells." *Universitat de Barcelona*. 71 (1)

URL: http://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/23042/1/Dolors_Olive_treball_fi_master_def.pdf

Rodríguez, Andrea (2017). "El poder de la geometría en la composición fotográfica". *3lentes.com*.

URL: <https://3lentes.com/geometria-composicion-fotografica/>

Tejerina, Isabel. (2005). "Literatura infantil y formación de un nuevo maestro". *Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes*.

URL: <http://www.cervantesvirtual.com/obra/literatura-infantil-y-formacin-de-un-nuevo-maestro-0/>

Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de protecció integral contra la Violència de Gènere. (Art. 7. Formació inicial i permanent del professorat)

URL: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-21760>

Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per la igualtat efectiva de dones i homes. (Art. 25 i 24)

URL: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-6115>

Llei 9/2003, de 2 d'abril, de la Generalitat, per a la Igualtat entre Dones i Homes (Art. 5 i 8)

URL: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2003-9334>

Llei 8/2017, de 7 d'abril, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana.

URL: https://www.dogv.gva.es/datos/2017/04/11/pdf/2017_3089.pdf

DECRET 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.

URL: http://www.dogv.gva.es/datos/2014/07/07/pdf/2014_6347.pdf

DECRET 88/2017, de 7 de juliol, del Consell, pel qual es modifica el Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana.

URL: https://www.dogv.gva.es/datos/2017/07/14/pdf/2017_6394.pdf

Instrucció del 15 de desembre de 2016, del director general de Política Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat.

URL: https://www.dogv.gva.es/datos/2016/12/27/pdf/2016_10425.pdf

Normes de citació APA, 6a edició

URL: <http://normasapa.net/2017-edicion-6/>

Altres recursos web al voltant de l'autor i l'il·lustrador:

http://bvg.udc.es/ficha_autor.jsp?id=XerQuint&alias=Xerardo+Quinti%C3%A1&solapa=biografia

https://gl.wikipedia.org/wiki/Xerardo_Quinti%C3%A1

<http://www.quarello.com/bio.html>

11. Annex

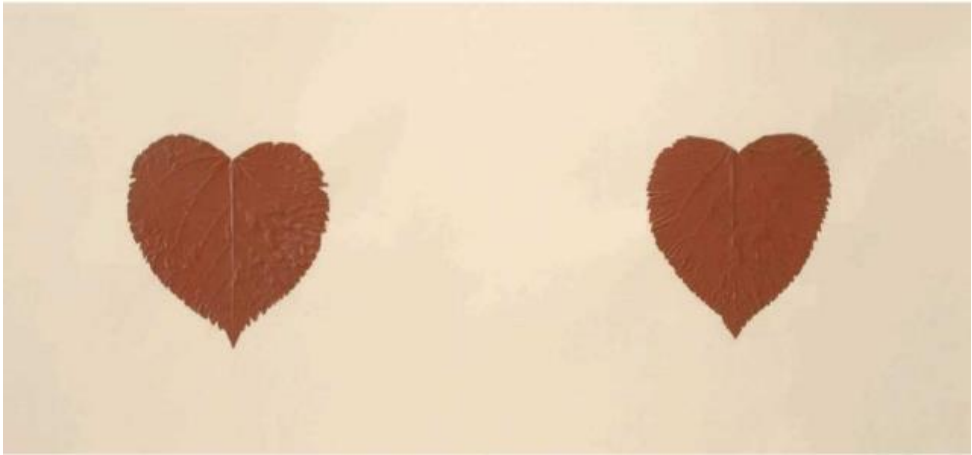
11.1. Anàlisi àlbum: *Titiritesa*

TEXT	IMATGE
<p style="text-align: center;"><i>Titiritesa.</i> Xerardo Quintiá & Maurizio A. C. Quarello OQO EDITORA Colección O</p>	
<p>Al text, assenyalar la presència del títol de l'àlbum, de l'autor i de l'editorial de forma senzilla i amb la mateixa direcció que el títol per seguir amb l'estil tipogràfic.</p>	<p>En aquesta imatge podem veure tant la portada com la contraportada de l'àlbum <i>Titiritesa</i>. A l'inici de l'àlbum, en la portada destaca el títol amb una tipografia majúscula i de mida gran, amb direcció de lectura d'esquerra a dreta, que ens indica el nom de la protagonista de la història. A més, la presència de dos dibuixos que semblen dos retrats amb les cares de dues xiques: la situada a la part superior dreta que té una mirada fixa cap al lector i la situada a part inferior esquerra que mira cap amunt, cap a la imatge de la primera xica, ens avancen els personatges i la relació que sorgirà entre elles. Per altra banda, una interpretació del títol pot fer esbrinar el contingut del llibre, ja que aquest potser està format</p>

	<p>per la unió de dues paraules: “títtere” en llengua castellana i princesa amb el resultat de Titiritesa. Ja en la contraportada, és a dir, a la part esquerra de la imatge, podem observar el logotip de l’editorial que sembla una cara, la col·lecció a què pertany el llibre mitjançant un dibuix per fer-lo més visual, tot això a la part superior. A la part inferior, amb el mateix estil artístic que les imatges de les dues protagonistes a la portada, apareixen altres dos personatges, un monstre i un ruc.</p>
--	--

INTERTEXTUALITAT

Segons Rodríguez (2017): “Los círculos también son grandiosos para enmarcar al sujeto/motivo principal de una fotografía. De hecho, este es, quizás, el mayor uso que se les da a estas figuras dentro de una composición fotográfica. ¿Por qué? Porque es algo que no acostumbramos a ver en un mundo dominado por líneas rectas.” Potser, l’il·lustrador tria aquesta figura geomètrica per donar importància als personatges principals de la història.

TEXT	IMATGE
	 The image shows two heart-shaped leaves, one on the left and one on the right, positioned symmetrically. The leaves are a deep, dark red or brown color, suggesting they are dried or autumn leaves. They are set against a plain, light beige or cream-colored background. The leaves have a visible vein structure and serrated edges.
	<p>En aquesta pàgina apareix el dibuix de dues fulles amb forma de cor representant el cor de cadascuna de les dues protagonistes de la història. A més, aquesta fa al·lusió a l'amor des de la naturalesa, pot ser un símbol de llibertat, vida i bellesa. El fons és clar i les fulles de color roig fosc, semblen seques, caigudes per la tardor.</p>

TEXT

Edición original: **OQO Editora**

© del texto / Xerardo Quintiá 2007

© de las il·lustracions / Maurizio A.C. Quarello 2007

© de la traducción del gallego / Xerardo Quintiá 2007

© de esta edición / OQO Editora 2007

Alemaña 72 / 36162 PONTEVEDRA

Tfno. 986 109 270 / Fax 986 109 365

OQO@OQO.es / www.OQO.es

Diseño / Oqomania

Impresión / Tigráfica

Primera edición / septiembre 2007

ISBN 978-84-96788-96-1

DL / PO 628-2007

Reservados todos los derechos

Xerardo Quintiá

Il·lustracions de Maurizio A.C. Quarello

OQO EDITORA

IMATGE

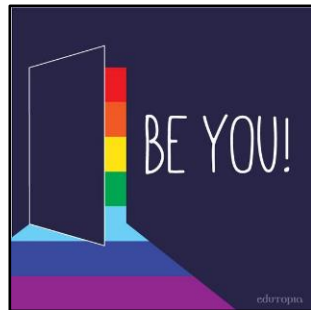

A la part esquerra de la fulla apareixen totes les dades identificatives del llibre com: la col·lecció, l'edició, l'autor, l'il·lustrador, el traductor, la direcció oficial de l'editorial, el disseny, la impressió o i les dades legals com ISBN. A més, apareix una xicoteta dedicatòria en la part inferior esquerra de la pàgina: *A Dafne. M.A.C.Q.*

Quant a l'autor aquest és Xerardo Quintiá , il·lustrat per Maurizio A. C. Quarello que en la seua producció artística realitza dibuixos amb influències clàssiques i segons les seues paraules "*sólo trato de ver las cosas como las vería un niño*". Per últim, el text original és en gallec i la traducció elaborada pel mateix autor.

Quant a la il·lustració, aquesta mostra una cinta amb el nom de l'àlbum: *Titiritesa*, eixint d'un bagul blau. Aquest pot ser simbolitza "l'eixida de l'armari" de les protagonistes de la història.

INTERTEXTUALITAT

Coming out day, 11 October.

URL: <https://ar.pinterest.com/pin/270427152605690316/?lp=true>

TEXT	IMATGE
<p>En el reino de Anteayer, en un castillo con cuatro chimeneas, una docena de alamedas y un foso repleto de cocodrilos hambrientos y presumidos, vivía Titiritesa.</p> <p>Lo que más le gustaba a la princesa era zampar terrones de azúcar y embadurnarse en los charcos.</p> <p>A su padre, el rey Tartufo, le hacía gracia; pero su madre, la reina Mandolina, se ponía nerviosa.</p>	 <p>En el reino de Anteayer, en un castillo con cuatro chimeneas, una docena de alamedas y un foso repleto de cocodrilos hambrientos y presumidos, vivía Titiritesa.</p> <p>Lo que más le gustaba a la princesa era zampar terrones de azúcar y embadurnarse en los charcos.</p> <p>A su padre, el rey Tartufo, le hacía gracia; pero su madre, la reina Mandolina, se ponía rabiosa.</p>
<p>A la primera pàgina de l'àlbum trobem el text a la part esquerra. Aquest ens situa en un regne anomenat Anteayer amb un castell amb tots els elements clàssics: xemeneies, alberedes i fos amb cocodrils. Ens mostra un pare comprensiu amb la seua filla i una mare que vol convertir-la en una princesa reial. Potser, el nom del regne simbolitza les tradicions i el temps passat. A més, es descriu el gust de la princesa per el sucre, concretament per els terrossos.</p>	<p>A l'altra banda la il·lustració mostra una família reial, formada per un rei, una reina i una princesa. La imatge mostra un vestuari i pentinat molt recarregat per part dels reis, inspirat en els contes del segle XVIII, a més d'una pell blanca que assenyalava un origen occidental, i un més senzill i pot ser masculinitzat de la princesa Titiritesa. Analitzar també, les expressions facials dels personatges que descriuen les seues personalitats. El rei, comprensiu, es mostra amb una cara rodona, roja i amb gest passiu, mentre que la reina, exigent, té la cara allargada i pàl·lida, amb gest estirat.</p>

Remarcar el ritme del text que afavoreix la lectura i la comprensió del missatge de forma clara. A més, la descripció afavoreix la immersió del text en la història.

Quant a la posició del text l'esquerra de la pàgina demostra la intenció de l'autor perquè el lector realitze la lectura abans d'analitzar la imatge, aprofitant la lectura natural, d'esquerra a dreta.

Per últim, el rostre de la protagonista mostra uns ulls oberts i amb els braços a la cintura, mostrant vivesa, valentia i força.

INTERTEXTUALITAT

Cinderella il·lustrat per Carl Offterdinger (finals del segle XIX)

La Cenicienta, il·lustrat per Edmund Dulac (1910)

URL: <https://armandosantosu.wordpress.com/2012/09/03/los-cuentos-infantiles-tal-como-solian-ser/offterdingeraschenbrodelweb/>

URL: <https://www.iberlibro.com/libros/los-terribles-origenes-de-los-cuentos-clasicos/index.shtml>

TEXT	IMATGE
<p>Titiritesa soñaba con explorar el mundo en un caballo azul.</p> <p>Mandolina soñaba con ver a su hija casada.</p> <p>Tartufo no soñaba nada: tumbado panza arriba, roncaba i roncaba.</p> <p>Una noche, mientras cenaban, Titiritesa le pregunto a su padre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cuando sea mayor, ¿me comprarás un caballo? - Uno, no; ¡un ciento! -exclamó la monarca. - No necesita ningún caballo -refunfuñó la reina -. <p>¡Que se comporte como una princesa!</p> <p>Mañana vendrá una institutriz para enseñarle modales.</p>	 <p>Titiritesa soñaba con explorar el mundo en un caballo azul.</p> <p>Mandolina soñaba con ver a su hija casada.</p> <p>Tartufo no soñaba nada: tumbado panza arriba, roncaba y roncaba.</p> <p>Una noche, mientras cenaban, Titiritesa le preguntó a su padre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cuando sea mayor, ¿me comprarás un caballo? - Uno, no; ¡un ciento! -exclamó el monarca. - No necesita ningún caballo -refunfuñó la reina-. ¡Que se comporte como una princesa! Mañana vendrá una institutriz para enseñarle modales.
<p>El text situat a la part superior de tota la pàgina narra la discrepància per la indiferència del pare i la preocupació de la mare en el comportament de la seua filla. També es pot veure al text un tret</p>	<p>La il·lustració situada a la part inferior de la pàgina i davall del text, es pot veure una taula llarguíssima en la qual està seguda la família reial mentre els criats els serveixen el menjar amb molta elegància. Tots els membres</p>

sexista, ja que la filla demana un cavall i la mare creu que hauria d'aprendre bones maneres amb una institutriu i comportar-se com una princesa. El comportament de la princesa es mostra contrari al que s'esperaria d'ella i s'assembla més al del tradicional príncep que somia a cavalcar amb el seu cavall blau i veure el món. Quant al cavall blau, aquest fa una semblança al príncep blau amb què la princesa hauria de caçar-se. És una forma de representar el príncep blau des d'una altra perspectiva.

Per últim, destacar que el diàleg entre els personatges es reflecteix en el text amb tipografia ressaltada durant tota la història.

A més, l'organització del text mostra per una banda aquelles coses que somien els personatges, molt diferents, i per altra banda la discussió entre ells.

estan a una distància innecessària i excessiva, aquest pot significar la distància i diferència en les decisions per a l'educació de la princesa. A més, els rostres dels personatges continuen mostrant el seu caràcter.

INTERTEXTUALITAT

Pentinat femení del segle XVIII (1775)

Font: http://thehistoryofthehairsworld.com/el_cabello_en_el_siglo18.html

Pentinat masculí del segle XVIII (1766)

Font: http://thehistoryofthehairsworld.com/el_cabello_en_el_siglo18.html

TEXT	IMATGE
<p>Como Titiritesa no pensaba soportar tal cosa, decidió huir de Anteayer.</p> <p>A la mañana siguiente, antes del canto del gallo, con un par de zapatos, una mochila, y un montón de terrones de azúcar, se largó a toda velocidad.</p>	 <p>Como Titiritesa no pensaba soportar tal cosa, decidió huir de Anteayer.</p> <p>A la mañana siguiente, antes del canto del gallo, con un par de zapatos, una mochila, y un montón de terrones de azúcar, se largó a toda velocidad.</p>
<p>El text, situat a la part inferior esquerra de la pàgina, relata la fugida de la protagonista a causa de l'amenaça de l'arribada d'una institutriu. Aquesta, en desacord amb l'educació de sa mare, la reina, decideix anar-se'n amb aquelles coses necessàries per a ella: un parell de sabates, una motxilla i molts terrossos de sucre.</p>	<p>En la il·lustració es mostra com la princesa escapa del castell i al mateix temps de la seua família, institutriu i educació convencional que li aboca a una vida tradicional i avorrida. La imatge mostra un camí amb fileres de xiprers que a la vegada simbolitzen la mort, és a dir, aquest camí condueix al castell, a un cementiri i ella va en direcció contrària perquè no vol "morir en vida". A més, la mirada de la princesa reflecteix por i desconfiança cap a tot allò que deixa enrere.</p>

TEXT	IMATGE
<p>En la frontera del reino encontró un burro a la orilla de un riachuelo.</p> <p>El animal le contó que no tenía nombre, y Titiritesa le dijo que podía regalarle uno, si se iba con ella.</p> <p>- ¿Cuál? -preguntó el burro. - ¡Bufaldino! ¿Te gusta?</p> <p>Al burro le pareció fantástico, y se pusieron en camino.</p>	 <p>En la frontera del reino encontró un burro a la orilla de un riachuelo.</p> <p>El animal le contó que no tenía nombre, y Titiritesa le dijo que podía regalarle uno, si se iba con ella.</p> <p>- ¿Cuál? -preguntó el burro. - ¡Bufaldino! ¿Te gusta?</p> <p>Al burro le pareció fantástico, y se pusieron en camino.</p>
<p>El text situat a la part esquerra de la pàgina relata l'arribada de Titiritesa a la frontera del seu regne, Anteayer, i la trobada d'un ruc blau. Aquest, com que no tenia nom va ser nomenat per Titiritesa amb el nom de Bufaldino.</p> <p>En aquest moment, el text indica l'inici d'una aventura, ja que en paraules de Titiritesa aquesta somiava amb "explorar el mundo en un</p>	<p>La il·lustració situada a la part dreta de la pàgina, mostra la princesa en la frontera del regne simbolitzada amb un escut, al costat d'un ruc blau. L'escut amb diferents motius decoratius, compta amb una part amb un fons blanc i dos cors de color roig que potser simbolitzen la unió de dues persones i una segona part amb la bandera LGTB. A més, el gest visual</p>

caballo azul.” Destacar la importància del ruc en aquesta història que substitueix el personatge del cavall en els contes clàssics.
La situació del text mostra la intenció de l'autor d'aprofitar la lectura natural del lector per llegir el text abans d'interpretar la il·lustració.

del ruc i el gest amb la mà la princesa animen a seguir la lectura del llibre i passar de pàgina per continuar l'aventura.

INTERTEXTUALITAT

Bandera LBTG actual (2018)

Font: https://ca.wikipedia.org/wiki/Bandera_LGBT

TEXT	IMATGE
<p>Titiritesa, feliz, silbaba; y, con aquel nombre recién estrenado, Bufaldino se sentía más contento y más fino.</p> <p>Al rato, desde la cima de un monte, divisaron el reino de Pasadomañana.</p> <p>En medio había un castillo rodeado de bosques y un jardín con mariposas.</p>	 <p>Titiritesa, feliz, silbaba; y, con aquel nombre recién estrenado, Bufaldino se sentía más contento y más fino.</p> <p>Al rato, desde la cima de un monte, divisaron el reino de Pasadomañana.</p> <p>En medio había un castillo rodeado de bosques y un jardín con mariposas.</p>
<p>El text, situat a la dreta de la pàgina presenta als personatges animats i contents. El ruc, com que ja té un nom, se sent molt millor. A més, es realitza la descripció del nou regne amb elements com un bosc i un jardí. El nom del regne, Pasadomañana, assenyala un nou temps, més pròsper i amb un canvi de societat, en contraposició a Anteayer ancorat en les idees i costums del passat.</p> <p>La rima que podem trobar al text (“Bufaldino se sentia más contento y más fino”) ajuda en el ritme de la lectura.</p>	<p>La imatge situada a l’esquerra i contraposada amb el text il·lustra als dos personatges observant des del pic més alt d’una muntanya el nou regne amb una construcció que sembla un castell. A més, al fons tornen a aparèixer els xiprers esmentats abans, símbol del record del seu regne, Anteayer.</p>

INTERTEXTUALITAT

La referència a la sensació plaentera del ruc per tenir un nom pot fer referència a personatges històrics rellevants, ja que molts dels seus cavalls tenien un nom i d'aquesta manera adquirien un protagonisme dintre de la història. Alguns exemples són: Babieca, del Cid Capejador o Rocinante de Don Quixot de-la-Manxa. Pot ser, d'aquesta manera el ruc, ja no se sent un animal tan insignificant, ara ha adquirit esperit i actitud de cavall.

TEXT	IMATGE
<p>Nada más llegar encontraron al rey Godofredo lloraron a moco tendido.</p> <p>- ¿Qué le pasa, majestad? -preguntó Titiritesa.</p> <p>- Zamposiete Deumbocado se ha llevado a mi hija WENDOLINA -dijo el rey.</p> <p>Y Godofredo, aterrado, contó lo que sabía de aquel monstruo:</p> <p>- Vive en una cueva, en la montaña; Siempre anda con un jersey azul, sucio y todo roto. En la punta de la nariz tiene un grano que, según lo hambriento que esté, se le va poniendo colorado. Lo que más le gusta son los niños gorditos; aunque, llegado el caso, también se los zampa flaquitos...</p> <p>- ¡Pues algo tendremos que hacer! -dijo Titiritesa.</p>	 <p>Nada más llegar encontraron al rey Godofredo llorando a moco tendido.</p> <p>- ¿Qué le pasa, majestad? -preguntó Titiritesa.</p> <p>- Zamposiete Deumbocado se ha llevado a mi hija Wendolina -dijo el rey.</p> <p>Y Godofredo, aterrado, contó lo que sabía de aquel monstruo:</p> <p>- Vive en una cueva, en la montaña; siempre anda con un jersey azul, sucio y todo roto. En la punta de la nariz tiene un grano que, según lo hambriento que esté, se le va poniendo colorado. Lo que más le gusta son los niños gorditos; aunque, llegado el caso, también se los zampa flaquitos...</p> <p>- ¡Pues algo tendremos que hacer! -dijo Titiritesa.</p>
<p>El text, situat a l'esquerra de la pàgina presenta l'arribada de Titiritesa i Bufaldino al regne Pasadomañana i la trobada amb el rei Godofredo.</p>	<p>La il·lustració situada a la part dreta i amb grans dimensions mostra la cara del monstre amb trets com: ulls, nas i boca grans, així com un gra que creix</p>

El diàleg presenta la preocupació del rei per la seua filla la princesa Wendolina segrestada pel monstre Zamposiete Deumbocado que viu a una cova a la muntanya i la seua alimentació es basa en xiquets. La princesa Titiritesa s'ofereix a rescatar a Wendolina, ja que això suposa una aventura.

Quant a l'estil del text, mostra una gran quantitat de rima per donar ritme al text i afavorir la lectura.

si el monstre es troba famolenc. Baix d'aquest ,es troba representat el rei, amb una indumentària que s'inspira en l'estil marroquí.

INTERTEXTUALITAT

Barret que vist el rei Godofredo anomenat *fez* usat per l'alta societat del segle XVII a les zones de Turquia i el nord d'Àfrica.

URL: [https://es.wikipedia.org/wiki/Fez_\(sombbrero\)#/media/File:Fez.jpg](https://es.wikipedia.org/wiki/Fez_(sombbrero)#/media/File:Fez.jpg)

TEXT	IMATGE
<p>Al día siguiente, Titiritesa y Bufaldino decidieron rescatar a Wendolina.</p> <p>Encontraron a Zamposiete Deunmbocado a la sombra de un roble, tocando la flauta de tal modo que burro y princesa tuvieron que taparse los oídos.</p> <p>Entonces Titiritesa se acercó y le dijo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Si dejas de zampar niños y nos devuelves a Wendolina, te enseñaré a tocar. - Es que sin no zampo niños, ¡me moriré de hambre! -exclamó el monstruo. - Puedes hacerte vegetariano, como mi tío Feliciano - le propuso Titiritesa -. Y te daré... ¡un jersey nuevo! 	 <p>Al día siguiente, Titiritesa y Bufaldino decidieron rescatar a Wendolina.</p> <p>Encontraron a Zamposiete Deunmbocado a la sombra de un roble, tocando la flauta de tal modo que burro y princesa tuvieron que taparse los oídos.</p> <p>Entonces Titiritesa se acercó y le dijo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Si dejas de zampar niños y nos devuelves a Wendolina, te enseñaré a tocar. - Es que si no zampo niños, ¡me moriré de hambre! -exclamó el monstruo. - Puedes hacerte vegetariano, como mi tío Feliciano -le propuso Titiritesa-. Y te daré... ¡un jersey nuevo!
<p>En aquesta pàgina, el text, segueix el patró de l'anterior, situat a l'esquerra amb gran quantitat de text. Aquest s'inicia amb la partida de Titiritesa i Bufaldino per rescatar Wendolina de les mans del monstre</p>	<p>La il·lustració situada a la dreta de la pàgina representa al monstre assegut al terra, davall d'un roble demostrant la seua grandària. A més, dona suport visual a la descripció física del monstre realitzada en el text.</p>

Zamposiete Deumbocado i la trobada d'aquest a l'ombra d'un roure tocant la flauta molt malament i amb un jersei blau trencat. Titiritesa realitza un tracte amb el monstre, li ensenyarà a tocar la flauta i li comprarà un jersei si deixa de menjar xiquets i es fa vegetarià.

La redacció del text mostra rima amb les paraules: *Feliciano* i *vegetariano*, per donar ritme al text. A més, manifesta la valentia de la princesa, personatge que es representa als contes clàssics amb un príncep.

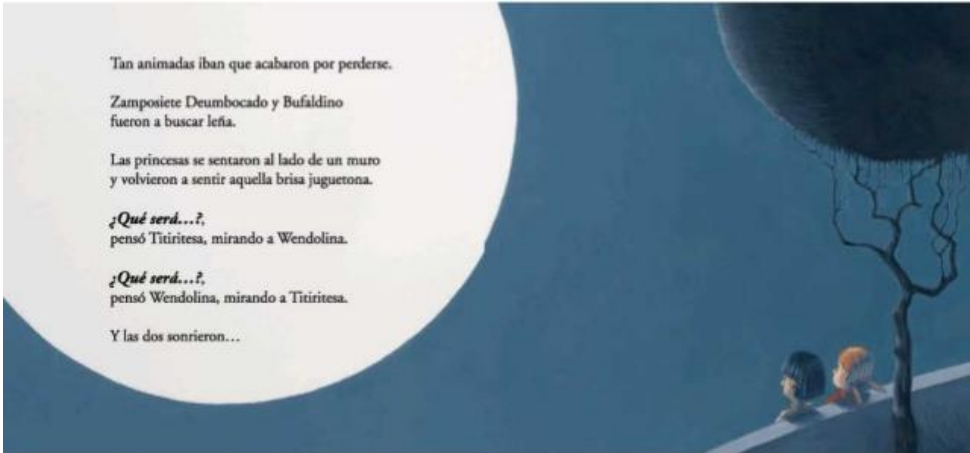
La posició del text, marca la importància d'aquest en la lectura natural, d'esquerra a dreta.

TEXT	IMATGE
<p>Hacía tiempo que el monstruo soñaba con cambiar de jersey, y aceptó entusiasmado.</p> <p>Titiritesa le chocó la mano, enorme y peluda; y Bufaldino le chocó el rabo: cinco veces hacia arriba y otras tantas hacia abajo.</p> <p>Enseguida fueron a buscar a Wendolina; y, después de las presentaciones, burro, monstruo y princesas se pusieron en camino hacia Pasadomañana.</p>	 <p>Hacía tiempo que el monstruo soñaba con cambiar de jersey, y aceptó entusiasmado.</p> <p>Titiritesa le chocó la mano, enorme y peluda; y Bufaldino le chocó el rabo: cinco veces hacia arriba y otras tantas hacia abajo.</p> <p>Enseguida fueron a buscar a Wendolina; y, después de las presentaciones, burro, monstruo y princesas se pusieron en camino hacia Pasadomañana.</p>
<p>El text continua el model organitzatiu de l'anterior pàgina, relatant la història del monstre i el tracte realitzat amb ell. Aquest es tanca amb el xoc de mans, tan arrelat a la societat. Després de les presentacions entre els personatges, tornen de camí al regne de Pasadomañana. A més, la redacció mostra ritme mitjançant la rima.</p>	<p>La il·lustració mostra un fons clar amb una filera d'arbres i al davant els tres personatges, menys el ruc, realitzant el tracte. El gest del monstre, mostra disposició i amabilitat cap a les princeses.</p>

INTERTEXTUALITAT

El gest que es produeix al text, es relaciona amb l'acció social de "Chocar los cinco" per celebrar, animar o felicitar alguna persona. En aquest cas, Titiritesa xoca la mà al monstre, mentre Bufaldino li xoca la cua cinc vegades cap amunt i cinc cap avall, realitzant una imitació del gest social. Aquest fet potser signifiqui una personificació del personatge de Bufaldino en realitzar accions lligades al comportament humà.

TEXT	IMATGE
<p>Wendolina iba delante y Titiritesa, detrás.</p> <p>- ¡Qué bien hueles...! -murmuró Titiritesa. - ¡Es colonia de azúcar! -dijo Wendolina.</p> <p>Entonces sintieron una brisa juguetona que les hizo cosquillas en el pensamiento.</p>	 <p>Wendolina iba delante y Titiritesa, detrás. - ¡Qué bien hueles...! -murmuró Titiritesa. - ¡Es colonia de azúcar! -dijo Wendolina.</p> <p>Entonces sintieron una brisa juguetona que les hizo cosquillas en el pensamiento.</p>
<p>El text, situat a la part esquerra de la pàgina, relata la tornada cap al regne de Pasadomañana en un moment de complicitat i atracció entre les dues princeses mitjançant un xicotet diàleg.</p> <p>La redacció del text inspira tranquil·litat i naturalitat amb les paraules que mostren l'enamorament de les princeses amb la substitució per "brisa juguetona."</p>	<p>La il·lustració situada en la part esquerra té la intenció de realitzar un visionament abans de la lectura del text, situat a la part dreta. La imatge mostra a les dues princeses muntades sobre el llom del ruc. Mentrestant, ambdues es miren de forma còmplice. A més, la presència de fulles potser simbolitza la naturalesa del moment.</p>

TEXT	IMATGE
<p>Tan animadas iban que acabaron por perderse.</p> <p>Zamposiete Deumbocado y Bufaldino fueron a buscar leña.</p> <p>Las princesas se sentaron al lado de un muro y volvieron a sentir aquella brisa juguetona.</p> <p><i>¿Qué será...?,</i> Pensó Titiritesa, mirando a Wendolina.</p> <p><i>¿Qué será...?,</i> Pensó Wendolina, mirando a Titiritesa.</p> <p>Y las dos sonrieron...</p>	 <p>Tan animadas iban que acabaron por perderse.</p> <p>Zamposiete Deumbocado y Bufaldino fueron a buscar leña.</p> <p>Las princesas se sentaron al lado de un muro y volvieron a sentir aquella brisa juguetona.</p> <p><i>¿Qué será...?,</i> pensó Titiritesa, mirando a Wendolina.</p> <p><i>¿Qué será...?,</i> pensó Wendolina, mirando a Titiritesa.</p> <p>Y las dos sonrieron...</p>
<p>El text, situat a l'esquerra de la pàgina i dintre d'una lluna plena, relata el camí de tornada en què es perden les dues princeses junt amb el ruc i el monstre. Aquestes es pregunten que és això que senten, però cap de les dues ho manifesta a l'altra, sols somriuen.</p>	<p>En aquesta pàgina el color emprat és molt obscur, ja que representa la nit sols il·luminada per la lluna plena, potser simbolitzant l'amor que creix entre les princeses.</p>

INTERTEXTUALITAT

L'aparició al text de les preguntes: “¿Qué serà...?, ¿Qué serà...?” es poden relacionar amb la cançó, de l'actriu i cantant nord-americana Doris Day, “Que Sera Sera.” Aquesta cançó reflecteix en la seua lletra que el futur està escrit i que allò que haja de ser, serà.

Font: <https://www.youtube.com/watch?reload=9&v=xZbKHDPPrcc>

TEXT	IMATGE
<p>El burro y el monstruo llegaron con una brazada de leña e hicieron una hoguera.</p> <p>Para cenar cogieron moras de un zarzal.</p> <p>En lo alto asomaba una luna redonda y hermosa.</p> <p>- ¡Parece una tortilla! -dijo Titiritesa. - ¡Sí, parece! -dijo Wendolina.</p> <p>Después se fueron a dormir: ellos debajo de un roble y ellas al otro lado del muro.</p>	 <p>The illustration shows a dark blue night sky. In the center-left, a white circular moon contains text. To the right, a large, vibrant red heart-shaped leaf is prominent. Several smaller, brownish leaves are scattered in the sky around the moon and the heart-leaf.</p>
<p>En aquesta pàgina, el text segueix situat a la part esquerra de la pàgina i dintre de la lluna. Aquest s'inicia amb les personatges del ruc i el monstre amb la recollida de viviers per passar la nit i a continuació el diàleg entre les princeses fent referència a la forma de la lluna amb aparença de truita.</p>	<p>En aquesta pàgina el color principal continua sent obscur, amb la presència de la lluna plena. En la il·lustració torna a aparèixer el símbol de la fulla en forma de cor, en aquest moment sols apareix una, potser signifiqui l'amor que ha sorgit entre les dues princeses.</p>

INTERTEXTUALITAT

Fent una interpretació de: “En lo alto asomaba una luna redonda y hermosa. - ¡Parece una tortilla -dijo Titiritesa!”, pareix que la paraula tortilla en aquest text tinga una relació amb la dona homosexual, col·loquialment definida com a tortillera. Segons el Diccionari Lésbic Espanyol publicat pel Projecte Moscas de Colores, la paraula tortillera deriva del llatí *tortus* amb significat de torta, desviada.

URL: <http://www.moscasdecolores.com/es/serie-lesbian-slang/diccionario-lesbico-tortillera-espana>

TEXT	IMATGE
<p>Aquella noche, las princesas soñaron que a Bufaldino le crecían alas...</p> <p>Y que, montadas en su lomo, viajaban por el país donde todo volaba...</p> <p>Y es que, allá bajo, el mundo era pequeño como un garbanzo y la gente decía: ¡MIRAD, UN BURRO VOLANDO...!</p>	 <p>Aquella noche, las princesas soñaron que a Bufaldino le crecían alas...</p> <p>Y que, montadas en su lomo, viajaban por el país donde todo volaba...</p> <p>Y que, allá abajo, el mundo era pequeño como un garbanzo y la gente decía: ¡MIRAD, UN BURRO VOLANDO...!</p>
<p>El text, situat a la part inferior dreta de la pàgina, s'inicia amb el somni de les princeses, molt difícil de creure, ja que al ruc li creixen ales i tots tres volen fins al país on tot volava. Als seus peus la gent cridava: "¿MIRAD, UN BURRO VOLANDO...!"</p> <p>La redacció del text vol fer veure que hi poden passar coses especials, amb relació a l'enamorament entre les dues princeses.</p>	<p>Aquesta pàgina conté a l'esquerra una il·lustració on podem veure diferents animals amb capacitats extraordinàries com: un elefant amb forma de globus que transporta un mico amb roba, una garsa i un nyu en la seua cistella, un peix i una morsa voladors i un ocell pilotant una avioneta.</p>

INTERTEXTUALITAT

Amelia Earhart, primera pilot (1937)

URL: <https://parkingaerpuertosevilla.net/wp-content/uploads/2017/01/654ce25359d74238e72756659af48c5e.jpg>

Amelia Earhart pionera en la història de l'aviació va creuar volant l'Oceà Atlàntic en solitari, desapareixent misteriosament en 1937.

TEXT	IMATGE
<p>Rodando por una pendiente, llegaron al Sueño de Trampitán, donde vivía Juan Delacueva, famoso inventor de palabras (había inventado <i>Chisgarabís</i>, <i>Rampataplán</i>, <i>Chascarraschás</i>, <i>Tantarantán...</i>).</p> <p>De repente, Juan Delacueva salió de un montón de letras, gritando:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ¡Ya tengo una palabra para hacer reír! - ¿Cuál? -preguntó Titiritesa. - ¡TRUKULUTRÚ! <p>Y las princesas empezaron a reírse a carcajadas.</p>	
<p>El text, situat a la part superior esquerra de la pàgina, mostra un nou somni de les princeses. En aquest, anomenat Sueño de Trampitán, viu Juan Delacueva un famós inventor de paraules com: <i>Chisgarabís</i>, <i>Rampataplán</i>, <i>Chascarraschás</i>, <i>Tantarantán</i>. Aquest, apareix anunciant el descobriment d'una nova paraula per fer riure: Tukulutrú. La posició del text en la pàgina indica la importància que mostra l'autor cap a la seua lectura, ja que està en posició de lectura natural.</p>	<p>La il·lustració recrea la imatge de Juan Delacueva a partir de la forma de la lletra g i el representa com un constructor de lletres i paraules amb l'ajuda d'utensilis en forma de lletra t, potser simulant un parell de martells.</p>

INTERTEXTUALITAT

El personatge de Juan Delacueva està inspirat en el poeta i dramaturg espanyol del segle d'or Juan de la Cueva de Garoza (1543-1612) amb una producció ambigua entre el gènere tràgic i còmic a *Primera parte de las tragèdies y comèdies de Juan de la Cueva*. A més, es fa una imitació de les característiques físiques de l'escriptor en el personatge de la història.

Font: http://www.cervantesvirtual.com/portales/juan_de_la_cueva/autor_biografia/

TEXT	IMATGE
<p>Del Sueño de Trampitán se fueron al Sueño Azul, que estaba dentro de un baúl.</p> <p>Mirándose una a la otra, volvieron a sentir aquella brisa juguetona.</p> <p>Entonces se dieron un beso dulce como la miel... y luego otro y otro... tantos, que ya no cambiaron de sueño.</p>	 <p>Del Sueño de Trampitán se fueron al Sueño Azul, que estaba dentro de un baúl.</p> <p>Mirándose una a la otra, volvieron a sentir aquella brisa juguetona.</p> <p>Entonces se dieron un beso dulce como la miel... y luego otro y otro... tantos, que ya no cambiaron de sueño.</p>
<p>El text, situat a la part inferior esquerra de la pàgina, relata el pas del Sueño de Trampitán cap al Sueño Azul dintre d'un bagul. A més, torna a aparéixer l'atracció entre les dues princeses i els besos entre elles. Destacar la rima del text que dóna intensitat a la lectura i transmet emoció.</p>	<p>En la il·lustració apareix un bagul blau, potser fent referència al príncep blau dels contes clàssics, on estan dintre les dues princeses besant-se. Potser aquest color representa el del príncep blau dels contes tradicionals.</p>

TEXT

IMATGE

Entre tanto enamoramiento,
las despertó un ruido enorme:
Zamposiete Deumbocado
corría detrás de Bufaldino con la nariz colorada.

Titiritesa, muy seria, le dijo:
**- ¡Recuerda que eres vegetariano,
como mi tío Feliciano!**

Después se pusieron en marcha.

Wendolina y Titiritesa
iban pensando en lo que habían soñado...
no sabían si había sido verdad de la buena.

Entonces Titiritesa gritó:
- ¡TRUKULUTRÚ!

Zamposiete Deumbocado y Bufaldino
se echaron a reír del derecho y del revés
hasta que, de tanto *jji-ji- jí!* y *jja-ja-já!*,
les prendió fuego en los pies.

El text, situat a la part superior esquerra i a la part dreta, recull el despertar de les princeses dels somnis per un fort soroll provocat pel monstre i el rec. El monstre es vol menjar al ruc, però Titiritesa li recorda la promesa que va fer, es faria vegetarià. Ja era el moment de tornar, mentre les princeses pensaven si allò que havien somiat era o no era veritat. Titiritesa va recordar la paraula per fer riure i la va dir, rient-se tots.

El text mostra rima per donar ritme a l'última part del fragment, per ajudar a la interiorització.

La il·lustració representa al monstre i al ruc rient molt.

TEXT	IMATGE
<p>Cuando llegaron a Pasadomañana, era primavera.</p> <p>Godofredo, impaciente, esperaba.</p> <p>Al verlas, echó a correr y llenó de besos a Wendolina y a Titiritesa; hasta le dio a Bufaldino que, como nunca en su vida había sido besado por un rey, empezó a menear el rabo, colorado y nervioso.</p> <p>Luego, Godofredo miró a Zamposiete Deumbocado y se encaró con él, con gesto furioso.</p>	 <p>Cuando llegaron a Pasadomañana, era primavera. Godofredo, impaciente, esperaba. Al verlas, echó a correr y llenó de besos a Wendolina y a Titiritesa; hasta le dio uno a Bufaldino que, como nunca en su vida había sido besado por un rey, empezó a menear el rabo, colorado y nervioso. Luego, Godofredo miró a Zamposiete Deumbocado y se encaró con él, con gesto furioso.</p>
<p>El text, situat a la part superior esquerra de la pàgina, assenyala que ja és primavera al regne de Pasadomañana. Potser aquesta estació simbolitza la florida de les flors i de la relació entre les princeses. A més, el ruc és besat pel rei que mai ho havia sigut, això pot ser perquè l'ase es considera un animal poc digne de la reialesa en els contes tradicionals, ja que sempre apareix la figura del cavall. Per últim, el monstre és prejutjat pel rei, pot ser sols per ser el que és, sense saber tot allò que ha fet per les princeses.</p>	<p>La il·lustració mostra d'esquerra a dreta un camí per on desfilen les princeses en primer lloc i agafades de la mà, seguides del monstre i el ruc. A l'altra banda del camí i a la dreta de la pàgina, està el rei sobre una torre amb una inscripció que recorda les inicials de l'escriptor de l'àlbum i l'any de publicació amb nombres romans (M. A.C.Q. MMVIII). Potser, l'il·lustrador vol reconèixer en els dibuixos el treball de l'autor. Per acabar, el rei continua amb el vestuari característic marroquí i una ullera de llarga vista per veure com s'apropen els personatges.</p>

TEXT	IMATGE
<p>Después de contarle el trato que habían hecho con el monstruo, Titiritesa y Wendolina le dijeron al rey que estaban enamoradas y querían casarse.</p> <p>Godofredo, algo desconcertado pero feliz, mandó al séquito real que empezase con los preparativos de la boda.</p> <p>Y en medio de la ceremonia llegaron Tartufo y Mandolina.</p>	 <p>Después de contarle el trato que habían hecho con el monstruo, Titiritesa y Wendolina le dijeron al rey que estaban enamoradas y querían casarse.</p> <p>Godofredo, algo desconcertado pero feliz, mandó al séquito real que empezase con los preparativos de la boda.</p> <p>Y en medio de la ceremonia llegaron Tartufo y Mandolina.</p>
<p>El text, situat a la part superior esquerra de la pàgina, relata la confessió d'amor i la intenció de casar-se de les princeses al rei Godofedo. Aquest, després de conèixer el tracte amb el monstre tot allò que a fet per elles va decidir celebrar la boda. Enmig de la cerimònia van arribar els pares de la princesa Titiritesa.</p>	<p>A la part inferior i dreta de la pàgina es troba la il·lustració que mostra als reis del regne Pasadomañana sent transportats en una carrossa a lloms de persones de color, que semblen pertànyer al seguici del rei Godofredo. En aplegar al lloc on es troben tots els altres personatges, es pot veure a les princeses amb vestimenta blanca per casar-se i a la reina del regne Pasadomañana, que apareix per primera vegada. Aquesta queda sorpresa per l'aparença de l'altra reina. A més, representa una classe més culta i acostumada als canvis, ja que en el mateix moment està llegint un llibre i porta ulleres. Quant a l'expressió facial d'alguns personatges com la reina</p>

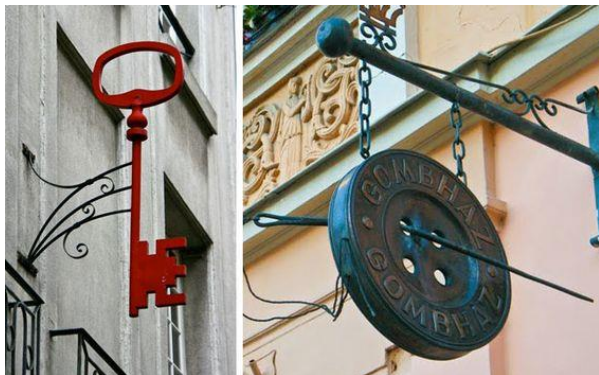
	Mandolina, mostra tristesa per la seua filla que es casa amb una altra xica, mentre Tartufo apareix gitat panxa per amunt.
--	--

TEXT	IMATGE
<p>Cuando vio a Titiritesa casándose con otra princesa a Mandolina le dio un tantarantán y cayó despatarrada.</p> <p>La reina se levantó rápidamente, pero le dio un tintirintí y se cayó de narices.</p> <p>Y así siete veces, hasta que le echaron un cubo de agua fría para reanimarla.</p> <p>Entonces, Titiritesa se acercó a su madre y gritó: - ¡TRUKULUTRÚ!</p>	 <p>Cuando vio a Titiritesa casándose con otra princesa, a Mandolina le dio un tantarantán y cayó despatarrada.</p> <p>La reina se levantó rápidamente, pero le dio un tintirintín y se cayó de narices.</p> <p>Y así siete veces, hasta que le echaron un cubo de agua fría para reanimarla.</p> <p>Entonces, Titiritesa se acercó a su madre y gritó: - ¡TRUKULUTRÚ!</p>
<p>El text, situat a la dreta de la pàgina, relata la reacció de la mare de Titiritesa, la reina Wendolina quan veu a la seua Filla casant-se. A aquesta li agafa un <i>tantarantán</i>, un <i>tintirintín</i>, i així fins set vegades. Aquestes paraules fan referència al somni de l'inventor paraules Juan</p>	<p>A l'esquerra es troba la il·lustració, on està representada la reina sofrint un esvaniment amb un aspecte pàl·lid i rígid.</p>

Delacueva. A més, Titiritesa menciona l'última paraula inventada per fer riure: <i>Trulukutrú</i> .	
---	--

TEXT	IMATGE
<p>A Mandolina le entró tal ataque de risa que, más que una reina engalanada, parecía una gallina emperifollada.</p> <p>Para celebrar los nuevos lazos familiares, Godofredo y Tartufo salieron de paseo por el jardín de las mariposas.</p> <p>Zamposiete Deumbocado fue al sastre real y, en cuanto estrenó el jersey, todo farruco, empezó las clases de flauta.</p>	 <p>A Mandolina le entró tal ataque de risa que, más que una reina engalanada, parecía una gallina emperifollada.</p> <p>Para celebrar los nuevos lazos familiares, Godofredo y Tartufo salieron de paseo por el jardín de las mariposas.</p> <p>Zamposiete Deumbocado fue al sastre real y, en cuanto estrenó jersey, todo farruco, empezó las clases de flauta.</p>
<p>El text, situat a la part dreta de la pàgina, relata la reacció de Mandolina a la paraula per fer riure definint-la com “una reina engalanada, que parecía una gallina emperifollada”, termes poc adequats per definir una reina. La celebració conjunta d’ambdós reis pel jardí de les papallones, potser indique l’inici d’una relació entre ells, fent referència a les papallones que es senten quan una persona s’enamora. Per últim, el monstre rep el jersey pactat i inicia les seues classes de flauta. El fragment recull tots els esdeveniments del llibre per tancar la història.</p>	<p>La il·lustració situada a la part esquerra representa al monstre en una sastreria amb un jersey nou i amb dos sastres. A la part superior, es pot observar la figura d’unes tisores, element identificatiu de l’ofici de sastre.</p>

INTERTEXTUALITAT

Durant els segles passats, els oficis es publicitaven a partir d'objectes que els representaven, ja que gran part de la població era analfabeta.

Cartell publicitari figuratiu comerç (actual)

Font: <https://ar.pinterest.com/pin/362469469992322330/?lp=true>

TEXT	IMATGE
<p>Y, a caballo de Bufaldino, Titiritesa y Wendolina se marcharon en busca del Sueño Azul, que estaba en el baúl.</p>	
<p>El text, situat a part superior esquerra de la pàgina, mostra el final de la història, en què les dues princeses marxen “a cavall” buscant el Sueño Azul dintre del bagul. En aquest fragment es torna a fer un simbolisme amb el ruc i el cavall dels contes tradicionals, assenyalant que les princeses van “a caballo” per donar més rellevància. A més, torna a aparèixer la paraula Azul per recordar el príncep dels contes.</p>	<p>En la il·lustració trobem unes petites plantes davall del text, recordant la naturalesa, tant present en aquesta història, i a la dreta les dues princeses a lloms del ruc cap al bagul.</p>

TEXT	IMATGE
	
	<p>En l'última pàgina del llibre apareix com a il·lustració una sola fulla amb forma de cor que simbolitza la unió dels dos cors de la primera pàgina del llibre, és a dir, l'amor sorgit entre les dues princeses.</p>

